

סביבת למידה חוץ כיתתית

סביבת הלימוד החוץ-כיתתית מהווה משאב ללמידה משמעותית בלימודי מדע וטכנולוגיה. סביבות אלו הן סביבות למידה ממשיות, אמתיות ואוטנטיות שבהן יכול להתרחש תהליך למידה טבעי מתוך התנסות ישירה בסביבה.

קולטים מידע מקרוב ומרחוק – המגדלת והמשקפת

דגם ההוראה להתנסות מעשית מסוג **תצפית** מתמקד **במגדלת ובמשקפת** כלים המגבירים את יכולת אדם לראות טוב יותר מקרוב ומרחוק. ההתנסות כוללת תצפית פתוחה (ללא כלים) ותצפית מניפולטיבית (בעזרת מגדלת ומשקפת) על דברים בסביבה במטרה להתגבר על הקושי האנושי לראות דברים קטנים מאוד ודברים רחוקים. הפעילות כוללת הוראה מפורשת של מיומנות התצפית ושיח מטה קוגניטיבי על הידע החדש שנבנה ועל תהליך הלמידה.

[המדריך למורה](#)

[הקובץ לתלמיד/ה](#)

חווים בפעולה

דגם ההוראה חצר בית הספר כסביבת לימוד חוץ כיתתית – חווים בפעולה בסדרה סביבת הלימוד החוץ כיתתית מאיר את הפוטנציאל של חצר בית הספר כסביבת למידה להכרת מאפיינים של עצמים שונים בסביבה בעזרת החושים. בדגם הוראה זה בחרנו להתמקד בעצמים המצויים בסביבת בית הספר מתוך הנחה שהתלמידים מודעים להימצאותם בסביבה, אך הם לא מודעים לדרכים שבאמצעותם הם קולטים מידע על עצמים אלה ומאפיינים את תכונותיהם. חצר בית הספר והעצמים המצויים יכולים לשמש סביבה אותנטית להבניית המושג תכונה באמצעות חקירה של מגוון של עצמים (גופים חיים ושאינם חיים, טבעיים ומלאכותיים) שניתן לאפיינם על ידי מכלול של תכונות שנתפסות על ידינו בעזרת החושים.

[מדריך למורה, כולל נספחים לתלמיד/ה](#)

נביטת זרעים

התנסות מעשית מסוג ביצוע ניסוי על ידי תלמידים מודגמת בדגם הוראה זה בהקשר לתופעת הנביטה חלקי הנבט והצורך במים לתהליך הנביטה. ההתנסות כוללת ביצוע של תצפית מקדימה בנבט להכרת חלקי הנבט ובהמשך ניסוי פשוט לבדיקת השערה מה ההשפעה של מים על נביטה של זרעים. שתי ההתנסויות משלבות שיח מטה-קוגניטיבי להבניית מיומנויות החקר באמצעות תצפית וניסוי.

[הקובץ למורה](#)

[הקובץ לתלמיד/ה](#)

קופצים לראות נחליאלי

הפעילות החוץ כיתתית קופצים לסיור אחרי קפיצות הנחליאלי מציגה הצעה לשילוב סיור קצר בסביבת חצר בית הספר להיכרות עם הנחליאלי. הפעילות משלבת מיומנות של תצפית, ארגון מידע ושאלת שאלות. מיומנויות אלה הן מיומנויות יסוד בחקר מדעי.

[המדריך למורה](#)

[הקובץ לתלמיד/ה](#)

העץ בעונות השנה

דגם ההוראה "העץ בעונות השנה" בסדרה סביבת הלימוד החוץ כיתתית מאיר את הפוטנציאל של חצר בית הספר כסביבת למידה לחקירת שינויים עונתיים בצמחים. עולם היצורים החיים הסמוי והגלוי שבחצר בית הספר מספק אפשרויות רבות להבניית עקרונות ביולוגיים ואקולוגיים בסביבת למידה אותנטית הקרובה לעולמם של הלומדים.

[מדריך למורה כולל נספחים לתלמיד/ה](#)

חוקרים את החילזון

דגם ההוראה להתנסות מעשית מסוג **תצפית** מוצג בהקשר **למבנה הגוף של החילזון ואורח החיים שלו** (אכילה, תנועה). ההתנסות כוללת תצפית פתוחה על מבנה הגוף של החילזון, תצפית מונחית ותצפיות מניפולטיביות (מתערבות) לבדיקת המזון שהוא אוכל והדרך שבה הוא נע. הפעילות כוללת הוראה מפורשת של מיומנות התצפית ושיח מטה קוגניטיבי על הידע החדש שנבנה ועל תהליך הלמידה.

[המדריך למורה](#)

[הקובץ לתלמיד/ה](#)